

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอริยบท ๔ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕ วัตถุประสงค์ของการวิจัย (๑) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอริยบท ๔ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕ (๒) เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอริยบท ๔ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕ จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงานและขนาดสถานศึกษา (๓) เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอริยบท ๔ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕ ผู้วิจัยนำเสนอ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะจากการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ด้วยวิธีการเชิงสำรวจ (Survey method) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

๕.๑.๑ การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอริยบท ๔ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕ โดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดมี ๒ ด้าน คือ ด้านความสามารถทางวิชาชีพ ด้านการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน รองลงมา คือ ด้านการจัดการการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ

(๑) ด้านการจัดการการเรียนการสอน โดยภาพรวมรายข้อ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพนักเรียนทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมา คือ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีมาตรฐานและประสิทธิภาพสูงสุด และต่ำสุด คือ สร้างเครือข่ายการบริหารโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยภาพรวมรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ พัฒนาระบบการบริหารการศึกษา ได้มาตรฐานตามแนวทางการบริหารระดับสากล รองลงมา คือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับต่างประเทศ หน่วยงานเครือข่าย (MOU) ที่มีมาตรฐานงานวิชาการสูงเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและทันสมัย และต่ำสุด คือ พัฒนาเครือข่ายการบริหารจัดการการเรียนการสอนในโรงเรียนสู่ระดับสากล

(๓) ด้านความสามารถทางวิชาชีพ โดยภาพรวมรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ส่งเสริม สนับสนุน เครือข่ายวิชาชีพครูเพื่อความมั่นคงยั่งยืน รองลงมา คือ

ส่งเสริม พัฒนาการเรียนรู้อย่างรอบด้านของครูและบุคลากรให้ได้มาตรฐานสากล และต่ำสุดคือ ส่งเสริม พัฒนาและเผยแพร่ผลงานการวิจัยการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างกว้างขวาง

(๔) ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ โดยภาพรวมรายชื่อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ พัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในห้องเรียนได้เหมาะสมแก่การเรียนรู้ในภาวะปัจจุบัน รองลงมา คือ ส่งเสริม ปลุกฝัง การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และต่ำสุด คือ ส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในห้องถิ่นและเอกลักษณ์ของความเป็นไทย

(๕) ด้านการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน โดยภาพรวมรายชื่อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน รองลงมา คือ เป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงามขององค์กร และต่ำสุดคือ พัฒนาการบริหารการศึกษาในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยผ่านทางอินเทอร์เน็ตอย่างรวดเร็ว ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ

๕.๑.๒ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอริยบท ๔ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕ จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

๕.๑.๓ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอริยบท ๔ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน รายด้านมีความแตกต่าง คือ ด้านการจัดการการเรียนการสอน ด้านความสามารถทางวิชาชีพ ด้านที่ไม่แตกต่าง คือ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

๕.๑.๔ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอริยบท ๔ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติแตกต่างกัน

๕.๑.๕ ผลการวิเคราะห์แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนากิจการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอริยบท ๔ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕ ในแต่ละด้าน พบว่า

(๑) ด้านการจัดการการเรียนการสอน โดยภาพรวม สร้างเครือข่ายการบริหารโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบเทคโนโลยีการบริหารทางการศึกษา และพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการแบบโครงงานและแบบ STEM

(๒) ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยภาพรวมพัฒนาเครือข่ายการบริหารจัดการการเรียนการสอนในโรงเรียนสู่ระดับสากล พัฒนาเครือข่ายการบริหารจัดการการเรียนการสอนในโรงเรียนสู่ระดับประเทศ และพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

(๓) ด้านความสามารถทางวิชาชีพ โดยภาพรวมพัฒนาและเผยแพร่ผลงานการวิจัยการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างกว้างขวาง พัฒนาระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และวิจัยเพื่อการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องส่งเสริม ส่งเสริม พัฒนาการเรียนรู้รอบด้านของครู

และบุคลากรให้ได้มาตรฐานสากล และพัฒนาความรู้ความสามารถของครูให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ อย่างมีประสิทธิภาพ

(๔) ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ โดยภาพรวมส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่นและเอกลักษณ์ของความเป็นไทย พัฒนาสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ที่เหมาะสม และส่งเสริมการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ต่อนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๕) ด้านการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน โดยภาพรวมพัฒนาการบริหารการศึกษาในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยผ่านทางอินเทอร์เน็ตอย่างรวดเร็ว ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ ติดต่อประสานงานกับผู้ปกครอง ชุมชนอย่างสม่ำเสมอและพัฒนาการมีส่วนร่วมของสถานศึกษา โดยการประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง และสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากรทางการศึกษามีความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่

๕.๑.๖ แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท ๔ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕ เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ด้านการจัดการการเรียนการสอน ด้านความสามารถทางวิชาชีพ และด้านการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยมีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

๕.๒.๑ ผลการวิจัย การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท ๔ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เพราะว่า ตำแหน่งทางการศึกษา ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูเป็นบุคคลที่มีบทบาทต่อการจัดการศึกษาของชาติ คอยชี้แนะแนวทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียน ส่งผู้เรียนสู่เป้าหมายอันสูงสุด คือ การประสบผลสำเร็จในชีวิตในทุกๆ ด้าน การศึกษาถือได้ว่าเป็นการสร้างคนและคนก็สร้างชาติ ชาติใดในโลกที่มีการจัดการวางแผนการศึกษาที่มีระบบก็สามารถทำให้ชาตินั้นๆ พัฒนาได้อย่างมั่นคง ยั่งยืน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงถือเป็นหัวเรือสำคัญที่จะทำให้ลูกเรือถึงฝั่งได้ ครูก็เปรียบเสมือนคนพายเรือที่จะคอยใช้กำลังให้เรือถึงฝั่งเช่นกัน การจัดการศึกษาถ้ามีผู้นำที่ดี ผู้ตามมีความรับผิดชอบก็จะทำให้ผลผลิตออกมาดี มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่ง **พรชัย เจตมามาน** ได้กล่าวว่า การบริหารการศึกษาเป็นศาสตร์สาขาหนึ่งซึ่งถือว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง (Profession) และนักบริหารการศึกษาถือว่าเป็นผู้มีวิชาชีพชั้นสูง (Professionals) เพราะเป็นผู้ได้รับการฝึกอบรมและเรียนมาโดยตรง เป็นผู้มีความรอบรู้และมีในการประกอบวิชาชีพของตน ดังนั้นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารการศึกษาเป็นศาสตร์สาขาหนึ่งที่โตเต็มที่แล้วและเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลก มีการพัฒนาพื้นฐานทางทฤษฎีที่มั่นคง เป็นองค์ความรู้ที่มีการรวบรวมและทดสอบแล้วว่าเป็นสาขาหนึ่งของสังคมศาสตร์การบริหารการศึกษาเป็นศาสตร์ที่มีวิวัฒนาการมาตั้งแต่ต้นคริสต์ศักราช ๑๙๐๐ ในประเทศสหรัฐอเมริกา และปัจจุบันศาสตร์สาขการบริหารการศึกษามีทฤษฎีต่างๆ สำหรับการอธิบาย

และการทำนายปรากฏการณ์ต่างๆ ทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้น การที่หน่วยงานทางการศึกษาใดๆ จะทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้มากนักย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการทำงาน และขนาดของสถานศึกษาด้วยเช่นกัน เพราะบุคคลที่จะสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ต้องถ่ายทอดจากประสบการณ์ของตนเองที่สั่งสมมา และสถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ย่อมมีทรัพยากรในการบริหารมากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก ย่อมทำให้การพัฒนาในด้านต่างๆ ได้เร็วยิ่งกว่า ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕ คิดว่าการบริหารการศึกษาเป็นการบูรณาการทั้งศาสตร์ ทฤษฎี หลักการบริหาร และความรู้ทางด้านการศึกษา มาเชื่อมโยงประสานสัมพันธ์กันเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานทางด้านการศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเต็มกำลังความสามารถ และในการบริหารงานการศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยังต้องอาศัยศิลปะในการครองตน ครองคน ครองงาน เพื่อเกิดความสัมพันธ์อันดีภายในสถานศึกษา นอกจากนั้นสื่อเทคโนโลยี สังคม ชุมชนก็มีส่วนผลักดันให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้อย่างมาก ยิ่งสภาวะทางเศรษฐกิจในสภาพปัจจุบันแล้วทำให้ทุกคนต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อความอยู่รอดของครอบครัว ซึ่งหลักธรรมอริยบท ๔ หรือหลักธรรมแห่งความสำเร็จจึงเป็นแนวทางที่จะทำให้องค์กรประสบผลสำเร็จได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ทั้งในครอบครัว สถานศึกษา สังคม ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก

๕.๓ ข้อเสนอแนะในการวิจัย

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมและพัฒนา

การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอริยบท ๔ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕ ผู้บริหารและครูผู้สอนควรจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์ ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการวางตนในฐานะเยาวชนของชาติ ผู้บริหารและครูผู้สอนควรผ่านการอบรมการเป็นผู้นำทางวิชาการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเอง เป็นบุคคลที่มีความรอบรู้อย่างสม่ำเสมอ เป็นผู้นำทางด้านหลักสูตร การถ่ายทอดความรู้และบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบเพื่อส่งผลดีต่อส่วนรวมให้มากที่สุด ผู้บริหารและครูผู้สอนมีการประเมินตนเอง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมตามมาตรฐานวิชาชีพ อบรมพัฒนาอย่างสม่ำเสมอเพื่อนำไปสู่การเป็นผู้บริหารและครูมืออาชีพ นำหลักอริยบท ๔ ได้แก่ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา คือ หนทางแห่งความสำเร็จให้ผู้เรียนใช้อย่างจริงจังในวิถีการดำรงชีวิต เพื่อก่อให้เกิดความสำเร็จในทุกๆ ด้าน มีการจัดบรรยากาศภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอเพื่อเกิดประสบการณ์ตรงต่อผู้เรียนจนสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำรงชีวิต มีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้โดยผ่านสื่อออนไลน์เพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว หลากหลายและทันสมัย จนทำให้องค์กรประสบผลสำเร็จมากที่สุดในทุกๆ ด้าน ครอบครัวและชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม พร้อมส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาเพื่อการ

พัฒนาอย่างยั่งยืน ผู้เรียนมีคุณภาพ เป็นเยาวชนที่ดีของชาติและพร้อมที่จะเป็นผู้นำที่ดีในอนาคต ปฏิบัติตนตามประเพณีวัฒนธรรมอันดีงาม เป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคมไทยและพลโลก

แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาที่ใช้เป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย/เชิงปฏิบัติการและใช้ในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

(๑) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕ ควรมีนโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนให้แต่ละโรงเรียนในสังกัดมีการสอนเสริมเพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น ถ้าผู้เรียนกลุ่มใดไม่สามารถทำได้ก็ควรหากิจกรรมเสริมแทน ซึ่งการหากิจกรรมเสริมควรเน้นย้ำในเรื่องเดียวกันทั้งเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนมากขึ้น และส่งเสริมความต้องการในการประกอบอาชีพที่ดีในอนาคต

(๒) ขนาดสถานศึกษาใหญ่พิเศษควรส่งเสริมสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เทคโนโลยี และอื่นๆ ให้สถานศึกษาขนาดเล็กกว่าเพื่อประโยชน์คุ้มค่าสูงสุดต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

(๑) ด้านการจัดการการเรียนการสอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕ ควรวางแผน นโยบาย แนวการจัดกิจกรรม ทุกอย่างอย่างชัดเจน เป็นระบบเพื่อการวางแผน และเตรียมตัวที่ดีแก่ผู้ปฏิบัติ

(๒) ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕ และสถานศึกษาในสังกัด ควรมีการจัดอบรมกิจกรรมเกี่ยวกับเพื่อนครูที่นำรู้ บทบาทการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

(๓) ด้านความสามารถทางวิชาชีพ สถานศึกษาควรเชิญวิทยากรทั้งภายในและภายนอก มาให้ความรู้ ในเรื่องที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ มาให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพครูในปัจจุบัน เพื่อเกิดการกระตุ้น แรงผลักดัน ให้มีความรักและศรัทธาในอาชีพครูมากยิ่งขึ้น เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีอาชีพ เตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ และทันสมัยอยู่เสมอ

(๔) ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ บุคลากรในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕ ควรมีจิตสำนึกที่ดีในการรู้รักษ์สิ่งแวดล้อม ความเป็นกัลยาณมิตร และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

(๕) ด้านการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ ติดต่อกับครอบครัวและชุมชนอย่างสม่ำเสมอเพื่อเกิดผลดีต่อผู้เรียน ทำให้สถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของผู้ปกครองและชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง พร้อมที่จะให้การส่งเสริม สนับสนุน ให้ทุกๆ ด้าน จนเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

(๑) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท ๔ ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕

(๒) ควรศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท ๔ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕

(๓) ควรศึกษาภาวะผู้นำของบุคลากรในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕